

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 22.06.2023

Sayı: 155

1112

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından cevaplandırılmasını saygılarımla arz ve talep ederim.

Ömer KARAKAŞ

Aydın Milletvekili

TMO tarafından buğday alım fiyatları geçtiğimiz günlerde açıklandı. Üreticiler, TMO'nun fiyat politikasının tarım girdi maliyetlerindeki artışı ve diğer zorlukları göz önünde bulunduracak şekilde daha yüksek olmasını bekliyordu. Ancak, açıklanan fiyatlar üreticilerin beklentilerinin altında kaldı.

Bir zamanlar tarımda dünyanın kendi kendine yetebilen 7 ülkesinden biri olan ve tahıl ambarı olarak görülen Türkiye; şu anda 100'ü aşkın ülkeden tarım ürünleri ithal eden; tarım ithalatçısı bir ülke haline gelmiştir. Türkiye, uygulanan yanlış tarım politikaların bir sonucu olarak net ithalatçı olduğumuz buğdayda; artık Rusya ve Ukrayna başta olmak üzere diğer ülkelere bağımlıdır.

Tarım sektöründe karlılığı sürdürebilmek ve üretimi devam ettirebilmek için adil bir fiyat politikası sağlanması gerekiyor. Ancak TMO'nun açıkladığı fiyatlarla çiftçi, şimdiden artan girdi fiyatlarının karşısında ezilmiş durumda. Ürün yetiştirme maliyetinde yükseliş, kuraklık ya da don gibi gibi doğal faktörler ve diğer zorluklar üreticilerin kar marjlarını olumsuz olarak etkilemekteydi. Bunun yanında ülke ekonomisinin gerçeklerinden uzak bir fiyat açıklanmış olması üreticimizin mağduriyetini artıracaktır.

Tarım sektöründe faaliyet gösteren üreticiler, ürünlerini TMO'ya satmak için randevu almak konusunda büyük zorluklarla karşılaşılıyor. Seçim bölgem olan Aydın'da üreticiler, TMO'nun randevu sisteminden dolayı ciddi bir mağduriyet yaşamakta ve siteden almış oldukları randevularına rağmen saatlerce sıra beklemektedirler. Bu durum, hasat ettiği ürünü muhafaza etmek zorunda olan üreticiler için büyük bir sıkıntı yaratmaktadır. Uzak köylerden gelen çiftçilerimiz sabah erken saatlerinde olan randevuları için gecedan Tariş'e gelmelerine rağmen saatlerce sıra beklemektedirler. Bu durumun ürün kayıpları başta olmak üzere birçok mağduriyet yaratması kaçınılmaz olacaktır. Ayrıca TMO'nun ödemeleri sadece Denizbank ve İş Bankası üzerinden gerçekleştirmesi de çiftçilerimizi oldukça zorlamaktadır. Çoğu çiftçi devletten aldığı destekleme hesaplarından dolayı Ziraat Bankası ile çalıştığı için, ürünlerini bırakıp ödemelerin yapıldığı bankalara hesap açtırmaya gitmek zorunda kalmaktadır.

Tarım sektörü, ülkemiz ekonomisi için stratejik bir sektördür ve üreticilerin karşılaştığı bu tür zorlukların çözülmesi, sektörün sürdürülebilirliği ve kalkınması için önemlidir. Üreticilerimizin mağduriyetlerini gidermek ve üretimlerini etkili bir şekilde sürdürebilmelerini sağlamak adına TMO'nun fiyatlandırma, randevu sistemi ve sitenin işleyişinde gerekli düzenlemelerin yapılması üreticilerimizin mağduriyetlerini bir nebze olsun giderecektir ve çiftçilerimizi üretime teşvik edecektir.

Bu bağlamda;

1. Üreticilerin talepleri, tarım sektöründe artan maliyetler ve diğer zorluklar göz önüne alındığında, adil ve sürdürülebilir bir fiyat politikası belirlemek ve üreticilerin mağduriyetlerini gidermek için buğday alım fiyatlarında revizyon yapmayı, alım fiyatlarını yükseltmeyi düşünüyor musunuz? Bu konuda bir çalışma yapacak mısınız?
2. TMO neden yerli çiftçiden buğday alıp; eksik kalması halinde buğday ithal etmek yerine önce ürün ithal edip çiftçimizi hem ürün fiyatlandırması hem de alım aşamasında mağdur etmiştir? Ürün alım planlaması ve ithal edilecek ürünlere ve miktarlarına karar verilmesi nasıl planlanmaktadır?
3. TMO; 2022 yılında ne kadar buğday ithal etmiş?
4. 2023 yılı için planlanan toplam buğday ithalatı nedir? 2023 yılının ilk 6 ayında ithal edilen buğday var mıdır? Varsa ne kadardır?
5. 2022 ve 2023 yıllarında buğday ithal edilen ülkeler hangileridir? Hangi ülkeden, ne kadar buğday ithal edilmiştir?
6. Hasat ettiği ürünlerini TMO'ya satabilmek için randevu alan fakat randevu saatinde satım işlemini gerçekleştiremeyen ve saatlerce sıra bekleyen üreticilerin mağduriyetlerini gidermek için yapmış olduğunuz bir çalışma var mıdır?
7. Randevuların daha hızlı, etkin bir şekilde düzenlenmesi için bir çalışma yapacak mısınız? Bu konuda atmayı planladığınız adımlar nelerdir?
8. Hasat ücretlerinin yatacağı bankalara nasıl karar verilmiştir? Çiftçilerimizin desteklerinin yatırıldığı ve halihazırda hepsinin hesabının bulunduğu devlet bankası olan Ziraat Bankası ile neden çalışılmamıştır? Neden devlet bankaları yerine, özel bankalar seçilmiştir?